

חוק לתיקון פקודת שפיכתם של שמנים לתוך מי הים (מס' 2),
תשל"ג-1972 *

1. בחלפת מונחים
בפקודת שפיכתם של שמנים לתוך מי הים, 1936 (להלן – הפקודה), במקום "סירה" או "ספינה", בכל מקום שמדובר בהן, יבוא "כלי שיט".
2. בתיקון סעיף 2
בסעיף 2 (1) לפקודה –
(1) במקום הגדרות "ספינה" ו"סירה" יבוא:
"כלי שיט" – כמשמעותו בחוק הספנות (כלי שיט), תש"ך-1960,² למעט כלי שיט צבאי וכלי שיט המשמש בתפקידי עזר לכלי שיט צבאי;³
(2) בהגדרת "עבירת קנס", במקום "סעיף 3" יבוא "סעיפים 3 או 5".
3. בתיקון סעיף 3
בסעיף 3 לפקודה, במקום "עשרת אלפים" יבוא "מאה וחמישים אלף", ולפני התנאי המגביל יבוא "ומי שנתחייב כבר פעם על עבירה לפי סעיף זה, דינו – קנס כאמור או מאסר שנה אחת; נעברה העבירה לפי סעיף זה על ידי חבר-בני-אדם, רואים כאחראי לה גם כל מנהל, שותף – למעט שותף מוגבל – או פקיד אחראי של אותו חבר, ואפשר להביאו לדין ולהענישו כאילו עבר הוא את העבירה".
4. בתיקון סעיף 3א
בסעיף 3א (2) לפקודה, במקום "עשרה ימים" יבוא "שלושים יום".
5. בתיקון סעיף 3ב
בסעיף 3ב לפקודה, במקום סעיף קטן (2) יבוא:
" (2) שיעור הקנס הקבוע בצו כאמור לא יעלה על עשרים וחמישים אלף לירות לעבירה ראשונה ועל חמישים אלף לירות לכל עבירה חוזרת, ובלבד שבעבירה על סעיף 5 לא יעלה על השיעור שנקבע באותו סעיף".
6. בתיקון סעיף 3ד
בסעיף 3ד לפקודה, במקום סעיף קטן (1) יבוא:
" (1) לא שילם אדם את הקנס כאמור בסעיף 3א (2), רואים את ההזמנה שנמסרה לו כאילו היתה הזמנה למשפט וכתב אישום שהומצאו ונמסרו לו על פי סימן ד' וסימן ה' של פרק ד' לחוק סדר הדין הפלילי, תשכ"ה-1965".
7. ביטול סעיף 4
סעיף 4 לפקודה – בטל.
8. בחלפת סעיף 5
במקום סעיף 5 לפקודה יבוא:
5. (1) כל כלי שיט יצוייד בפנקס נפט שבו תפורט כל פעולה הקשורה להעברת שמן מכלי השיט או אליו; פנקס הנפט ינוהל בידי הקברניט של כלי השיט ויהיה ערוך באופן שנקבע בתקנות.
(2) שר התחבורה יקבע בתקנות את חובת בעלי כלי השיט והקברניט לגבי החזקת פנקס נפט, עריכתו, ניהולו, הרישומים בו והצגתו.

* נתקבל בכנסת ביום ט"ז בחשוון תשל"ג (24 באוקטובר 1972); הצעת החוק ודברי הסבר שרסמו בה"ח 1007, תשל"ג, עמ' 390.
1 ע"ר 1936, תוס' 1, עמ' 216; ס"ח תשכ"ו, עמ' 42.
2 ס"ח תש"ך, עמ' 70.
3 ס"ח תשכ"ה, עמ' 161.

- (3) תקנות לפי סעיף 9 שענינן סנקסי נפט — יראו אותן כתקנות שהותקנו גם מכוח סעיף זה.
 (4) העובר על הוראה מהוראות סעיף זה או תקנות לפיו, דינו — קנס עשרים וחמישה אלף לירות.”

תיקון סעיף 8

9. בסעיף 8 לפקודה, במקום סעיף קטן (3) יבוא:

“(3) תביעה על עבירה לפי פקודה זו או תקנות לפיה יכול להנישה גם מנהל נמל.”

תיקון סעיף 9

10. בסעיף 9 (א) לפקודה, אחרי “האמנה הבין-לאומית למניעת זיהום הים, 1954” יבוא “או כל אמנה אחרת הבאה לתקן אותה ואמנה ושישראל צד לה.”

הוספת סעיפים
18 עד 10

11. אחרי סעיף 9 לפקודה יבוא:

10. (1) שר התחבורה ימנה מפקחים למניעת זיהום מי הים בשמן (להלן — מפקחים).

(2) מפקח רשאי להיכנס לכלי שיט ולכל מקום אחר שיט בו מיתקנים או המרים העלולים לזהם את המים בשמנים, אולם לא ייכנס למקום המשמש למגורים בלבד אלא על פי צו של בית המשפט.

(3) מי שנכנס לכלי שיט או למקום אחר מכוח סעיף זה, רשאי לקחת דוגמאות מכל נוזל העלול לדעתו להיות מקור לזיהום המים בשמן; דוגמאות כאמור מותר לבדקן במעבדה ולנהוג בהן בכל דרך אחרת.

(4) שר המשטרה רשאי להסמיך מפקח לערוך חקירות וחיפושים כדי למנוע עבירות על פקודה זו והתקנות על פיה או כדי לגלותן; בהשגת תמשו בסמכות כאמור —

(א) יהיה המפקח רשאי להשתמש בכל הסמכויות הניתנות לקצין משטרה בדרגת מפקח ומעלה לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות) 4 וסעיף 3 לפקודה האמורה יחול על הודעה שרשם מכוח סמכות זו;

(ב) דין המפקח, לענין סעיף 24 (א) (1) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ”ט—1969, כדין שוטר.

11. (1) נשפך שמן, או שהיה לדעת השר חשד כי יישפך שמן, מכלי שיט לים, רשאי השר למסור הודעה בכתב לבעל כלי השיט, אשר בה הוא נדרש לעשות את הפעולות הבאות, כולן או מקצתן, כמפורט בהודעה, אשר לדעת השר יש בהן כדי למנוע, להפסיק או לצמצם את שפיכת השמן לים:

דרישה מבעל כלי השיט לבקוט אמצעים

- (א) להימנע מהזנת כלי השיט ממקום שצויין בהודעה;
 (ב) להשיט את כלי השיט אל מקום שצויין בהודעה ולהשגת אירו שם עד לקבלת היתר מהשר להשיטו למקום אחר;
 (ג) למנוע כל פריקה מכלי השיט וטעינה אליו של כל מטען כמפורט בהודעה, אלא לפי היתר לכך מהשר;
 (ד) לעשות כל מעשה אחר בכלי השיט או במטענו.

4 חוקי א”י, כרך א’, פרק ל”ד, עמ’ 439.
 5 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ’ 284.

(2) בהודעה לפי סעיף זה לא יידרש אדם לעשות אלא מעשים שהם סבירים ביחס למידת הנזק אשר, למיטב ידיעתו, נגרם או עלול להיגרם עקב שפיכת השמן לים.

(3) לענין סעיף זה וסעיף 15 -

"השר" - שר התחבורה, או מי שהוא מינהו לענין הנדון;
"מעשה" - לרבות מחולל.

12. בהודעה לפי סעיף 11 יצויינו הזמן שבו היא תיכנס לתוקף וכל זמן אחר שבו יש לבצע את הפעולות המנויות.

הגבלת זמן

13. מטירת הודעה לסוכן או לקברניט של כלי השיט, יראו אותה כמסירה לבעל כלי השיט.

חוקת מסירה

14. (1) בעל כלי שיט או קברניט שקיבלו הודעה לפי סעיף 11 ולא ביצעו פעולה מן הפעולות המנויות תוך הזמן שנקבע לכיצועה, דינם - קנס שבעים וחמישה אלף לירות.

אחריות סלילית

(2) כמשפט על עכירה לפי סעיף זה תהיה זאת הגנה טובה אם יוכיח הנאשם אחת מאלה:

(א) ביצוע הפעולה נמנע מסיבות שלא היתה לו שליטה עליהן;

(ב) הפעולה לא בוצעה עקב הצורך להציל חיי אדם -

וספק ד' לפקודת החוק הפלילי, 1936, לא יחול.

15. (1) נמסרה הודעה לפי סעיף 11 לבעל כלי שיט והוא לא ביצע את הפעולות שנדרש לבצען בהודעה, או שנכשל בביצוען, או שהיה השר סבור כי מפאת דחיכות הענין לא יהיה סיפק בידו למסור הודעה כאמור, רשאי השר לנקוט כל פעולה הנראית לו דרושה למניעת שפיכת שמן לים, להפסקתה או לצמצומה, ובכלל זה שימוש בכוח לטמם כפיית הציות לדרישות ההודעה וסילוק כלי השיט למקום שראה השר לנכון; הודעה מנומקת על דבר נקיטת אמצעים כאמור ימסור השר לבעל כלי השיט.

נקיטת אמצעים
בידי השר

(2) לא ינקוט השר לפי סעיף זה אלא אמצעים שהם סבירים ביחס למידת הנזק אשר, לפי מיטב ידיעתו, נגרם או עלול להיגרם עקב שפיכת השמן לים.

16. על אף האמור בסעיף 2 (2) יחולו הוראות סעיפים 10 עד 15 על כלי שיט ישראליים אף כשהם נמצאים מחוץ למימי החופין של ישראל.

תחולת הוראות

17. על אף האמור בסעיף 2 (2) רשאי שר התחבורה להחיל את הוראות סעיפים 10 עד 15 גם על כלי שיט שאינם ישראליים הנמצאים מחוץ לתחום מימי החופין של ישראל ואשר נשקפת מהם סכנה לזיהום מימי החופין של ישראל, בהתחשב בהוראות כל אמנה בין-לאומית הבאה להסדיר הפעלת סמכויות כאמור.

תחולה על כלי
שיט מחוץ למימי
החופין

18. שר התחבורה רשאי להתקין תקנות לביצוע הוראות סעיפים 10 עד 17; התקנות יובאו, לפני התקנתן, לידיעת ועדה לאיכות הסביבה של הכנסת או ועדה אחרת שהחליטה עליה ועדת הכנסת.

תחילה

12. תחילתו של חוק זה היא כתום שלושים יום לאחר פרסומו ברשומות.

שמעון פרס
שר התחבורה

גולדה מאיר
ראש הממשלה

שניאור זלמן שזר
נשיא המדינה

חוק מילווה פיתוח (תיקון מס' 10), תשל"ג-1972 *

1. בסעיף 1 לחוק מילווה פיתוח, תש"ך-1960, במקום "1250 מיליון לירות" יבוא תיקון סעיף 1 "1750 מיליון לירות".

פנחס ספיר
שר האוצר

גולדה מאיר
ראש הממשלה

שניאור זלמן שזר
נשיא המדינה

* נתקבל בכנסת ביום ט"ז בחשוון תשל"ג (24 באוקטובר 1972); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 1020, תשל"ג, עמ' 11.

1 ס"ח תש"ך, עמ' 47; תשכ"א, עמ' 128; תשכ"ב, עמ' 129; תשכ"ד, עמ' 6; עמ' 116; תשכ"ו, עמ' 15; תשכ"ז, עמ' 106; תשכ"ח, עמ' 34; תשכ"ט, עמ' 221; תשל"ב, עמ' 29.

תיקון טעות *

(לפי סעיף 10א(ב) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948)

בסעיף 1 לחוק רישוי עסקים (תיקון), תשל"ב-1972, בסעיף 1(ב) החדש, לפני "אחת המטרות" יבוא "גם".

יעקב ש' שפירא
שר המשפטים

ישראל יטעיהו
יושב ראש הכנסת

* נתקבל בכנסת ביום ט"ז בחשוון תשל"ג (24 באוקטובר 1972);
1 ס"ח 666, תשל"ב, עמ' 154.